

Norges Fiskarlag
Att:
Postboks 1233 Torgarden
7462 TRONDHEIM

Seinotfiske 2026 - kort høring om stenging av felt

1. Bakgrunn

I 2025 ble det sannsynligvis fisket en betydelig mengde liten sei, spesielt i fisket med not, og et stort antall felt ble stengt etter kontroller av Fiskeridirektoratet og Kystvakten. Ifølge Havforskningsinstituttet er det nå relativt store årsklasser av ung fisk under minstemål. Risikoen for store fangster av små fisk har derfor økt. Et høyt fiskepress på de yngre årsklassene vil ha stor negativ betydning for det fremtidige utbyttet av bestanden. Det er derfor svært viktig at seinotfisket ikke medfører høyere beskatning enn nødvendig og at det ikke tas betydelige mengder fisk under minstemål.

I reguleringsmøtet 2025 ble det foreslått forhåndsstenging av felt for seinotfiske samt at fartøyene må gjennomføre prøvefiske, rapportere størrelsessammensetning i prøvefiske og i enkeltkast. Dette ble senere også vedtatt av NFD

(<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/regulering-av-torsk-hyse-og-sei-i-nord-i-2026/id3144201/>).

Redusert fiskepress på små fisk skal først og fremst oppnås gjennom at feltene først skal åpnes når de er kontrollert og vurdert å ha akseptabel størrelsessammensetning. Fiskerne skal utvise aktsomhet før notkast gjennom å foreta prøvefiske med krok, i tillegg til andre vurderinger av om det er rimelig å forvente lovlig fangst. Prøvetakingen av selve notkastet er ment å vekke større bevissthet hos fiskerne selv og gi forvaltningen bedre informasjonsgrunnlag for vurderinger av eventuell stenging eller ytterligere kontroll av felt. Det kan også bidra med nyttig informasjon for bestandsvurderingene av HI.

Hvordan dette skal implementeres i praksis skal utarbeides i samråd med relevante næringsorganisasjoner. Dette dokumentet presenterer Fiskeridirektoratets forslag til gjennomføring og trekker frem områder det spesielt ønskes innspill på. Fiskeridirektoratet ber om tilbakemelding senest i løpet av **23. mars 2026** ettersom en del av seinotfisket tar til relativt snart. Ta gjerne kontakt dersom det ønskes utdyping av ulike tema eller ytterligere data og kartvisninger ønskes.

2. Størrelsen på forhåndsstengte felt

Reguleringen av det aktuelle seinotfisket gjelder nord for 62 grader nord. Dette betyr at notfisket i prinsippet kan finne sted i et svært stort område. Notfisket etter sei foregår imidlertid i all hovedsak på relativt avgrensede områder. For mange av disse har det tidligere vært implementert stenging, og det er etablert en rekke avgrensede geografisk avgrensede felt.

I vurderingen av størrelsen på området som skal stenges står man i første rekke ovenfor to prinsipielle alternativer.

- Stenging av hele området og eventuell åpning av avgrensede felt
- Stenging av avgrensede felt og eventuell åpning av disse

Førstnevnte vil legge sterkere begrensninger på fartøyenes muligheter til å utnytte områder som ikke tidligere er identifisert som seinotfelt, og også mer tilfeldige fangstbare forekomster av sei på områder som ikke er tradisjonelle felt. Dette vil med andre ord begrense handlingsrommet for fiskeflåten sterkere.

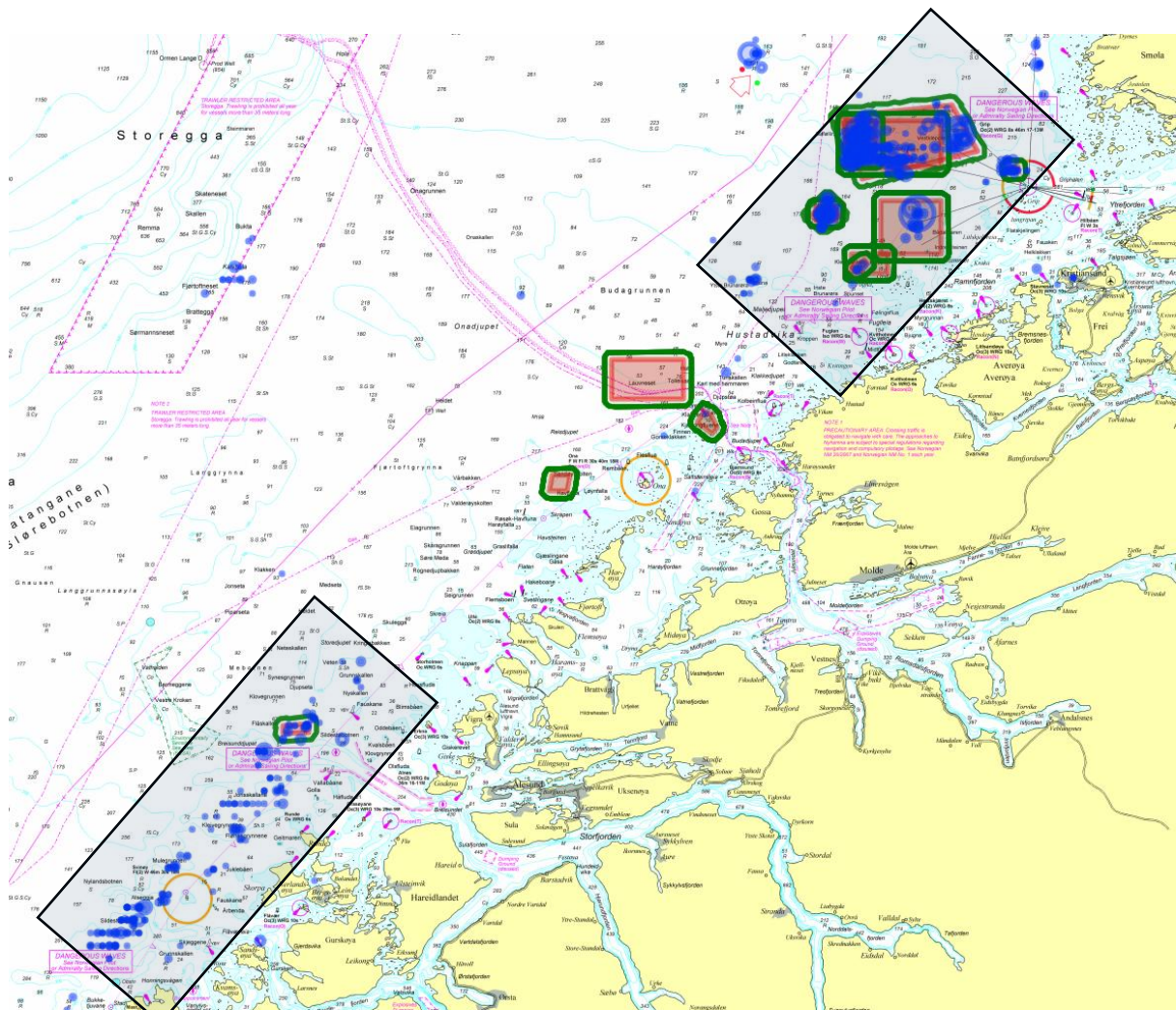
Fiskeridirektoratet foreslår i utgangspunktet å forhåndsstenge felt som tidligere har vært stengt. Dette gjelder også det større området i Porsanger/Laksefjorden som ble stengt mot slutten av sesongen i 2025. I 2025 ble det observert at det ble drevet fiske svært nær felt som var stengte. Dette tyder på at dagens geografiske avgrensninger av seinotfeltene i alle fall i noen tilfeller er for små. Det foreslås derfor å utvide disse områdene med 1 km eller om lag 0,6 nm.

ERS-data viser at det de senere årene har vært betydelig seinotfiske også på felt som ikke tidligere har vært stengt og geografisk avgrenset i Fiskeridirektoratets portefølje. Dersom viktige felt ikke blir stengt, kan det bli intensivt fiske på slike. Med lengdemåling av fangstene og innmelding av disse vil Fiskeridirektoratet ha bedre muligheter for å overvåke størrelsessammensetningen av fisket og kan raskere etablere nye stenginger dersom man observerer betydelig fiske på områder som ikke tidligere er identifisert.

Kartillustrasjonene nedenfor går gjennom viktige fangstområder for seinotfiske. Tidligere stengte felt er markert med rødt og den foreslåtte utvidelsen av disse er markert med grønt. I grått er det markert alternative stengingsområder som vil omfatte også områdene der det har vært betydelig fiske og som ikke har vært stengt tidligere. I noen tilfeller vil et slikt område kunne erstatte flere mindre stengningsområder. Fangstmengde er indikert med blå farge. Illustrasjonene viser ikke alle felt som vil bli omfattet av en forhåndsstenging.

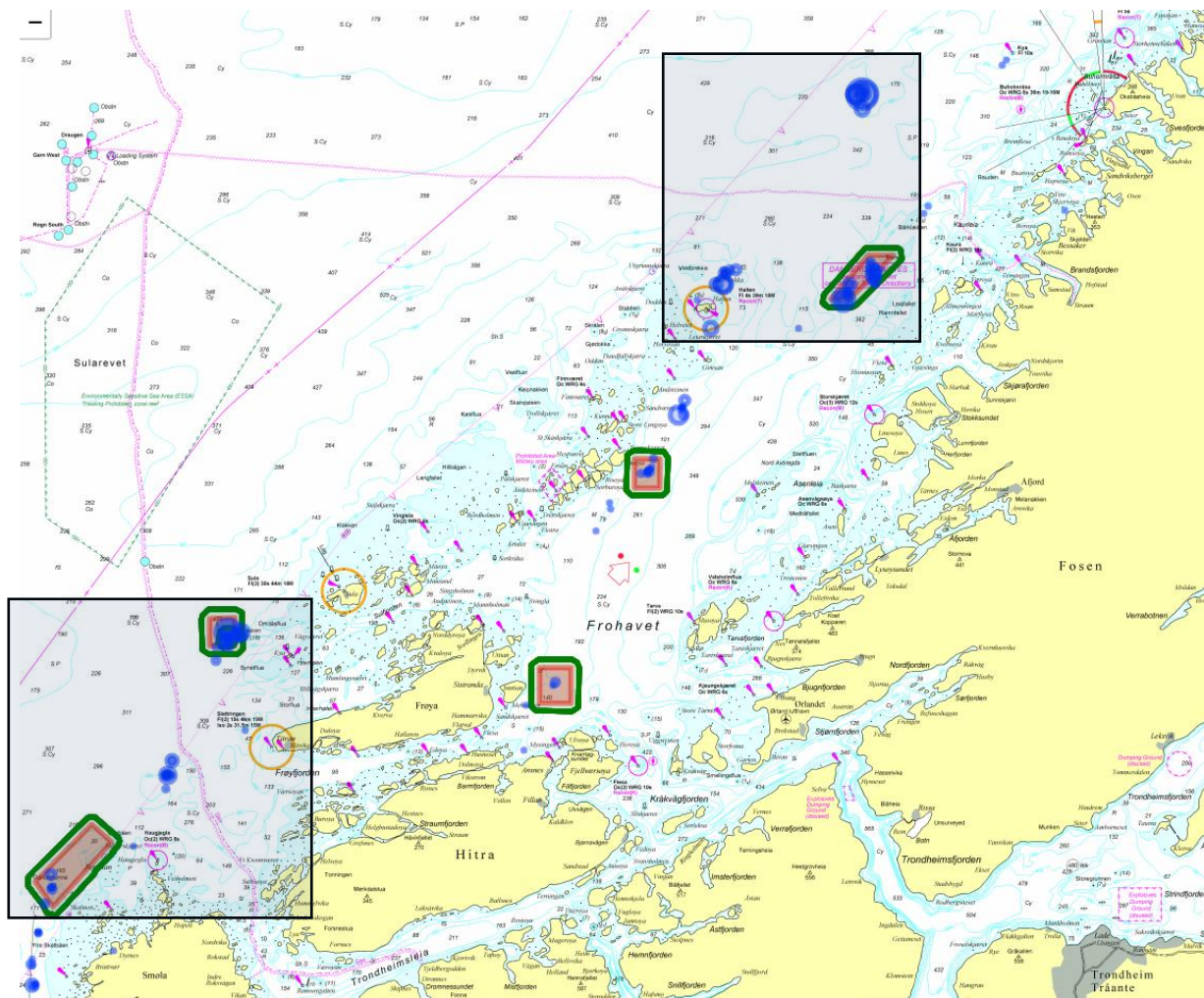
Figur 1 under viser områder og fiske hovedsakelig utenfor Mørekysten. I sør er det rapportert en del fangster der bare et svært lite område tidligere har vært stengt. Fiskeridirektoratet ber om tilbakemelding på om også området markert i grått bør stenges. I nord er det et sett med separate områder som har vært stengt tidligere. I all hovedsak favner disse med utvidelse om fangstfeltene. Et alternativ kan være å erstatte områdene med ett større som markert i grått.

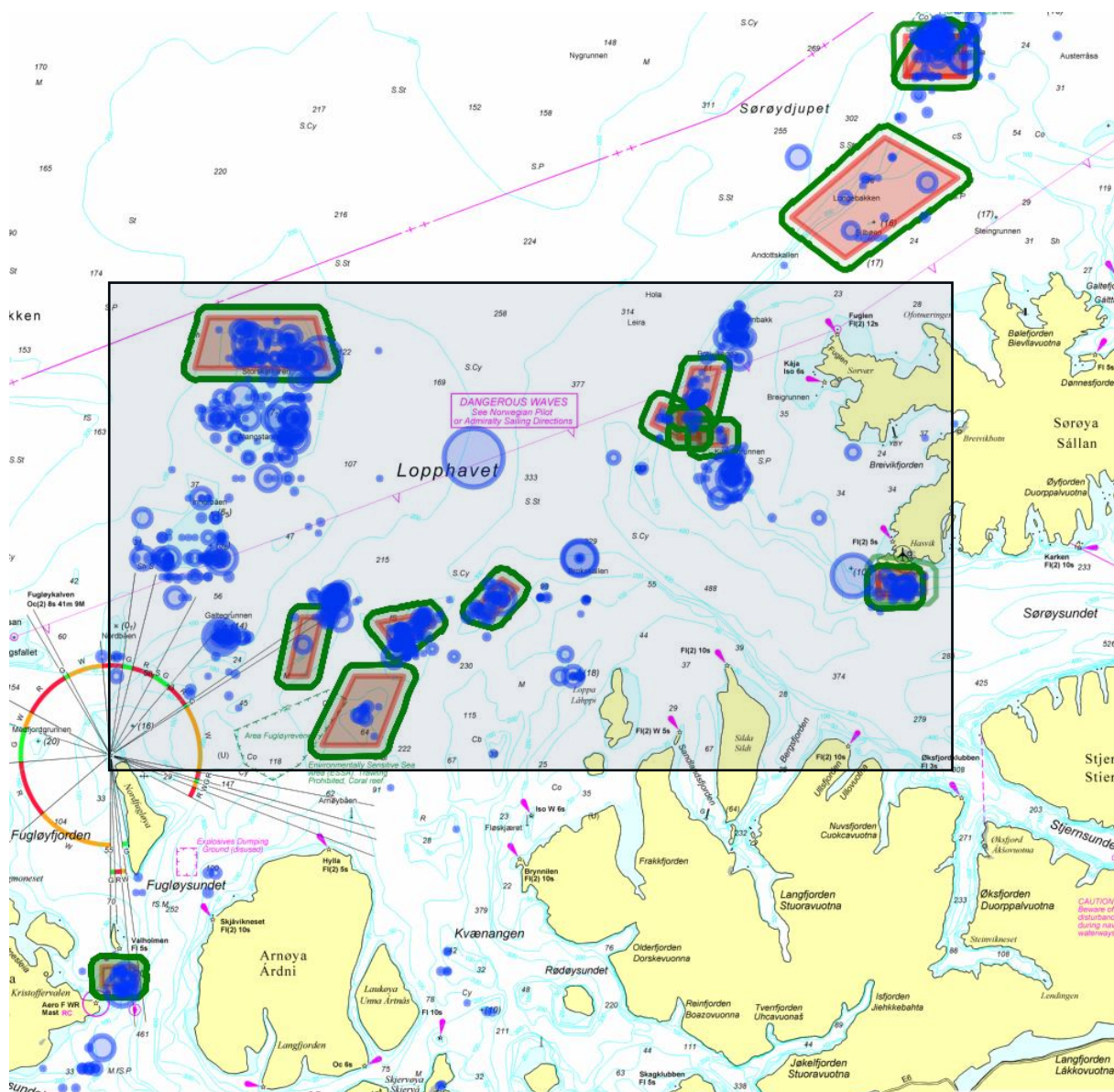
Figur 1 ERS-rapporterte fangster 2023-2025 og tidligere stengte felt (rødt), mulig utvidelse av disse (grønt) og potensielle tilleggsområder (grått) for stenging - Mørekysten

Figur 2 under tar for seg områdene utenfor primært Trøndelag. Her er det noen få felt som ikke er omfattet av tidligere stengte områder. Fiskeridirktoratet ber om tilbakemelding om områdene markert i grått kan være alternativer for stenging, eller om de mindre fangstfeltene bør etableres som egne stengte områder.

Figur 2 ERS-rapporterte fangster 2023-2025 og tidligere stengte felt (rødt), mulig utvidelse av disse (grønt) og potensielle tilleggsområder (grått) for stenging - Trøndelagskysten

Det er relativt små seinotfangster rapportert før omkring Lophavet som er vist i Figur 3 under. Her er det et betydelig antall felt som tidligere har vært stengt. Det har også vært et betydelig fiske utenom disse områdene. Fiskeridirktoratet ber om tilbakemelding om det bør etableres egne mindre stengningsområder for disse, eller om dette kan ivaretas gjennom et større område som markert i grått.

Figur 3 ERS-rapporterte fangster 2023-2025 og tidligere stengte felt (rødt), mulig utvidelse av disse (grønt) og potensielle tilleggssområder (grått) for stenging - LoppHAVET

3. Prøvefiske – retningslinjer

Før det settes not skal det gjennomføres prøvefiske med juksa for å gi ytterligere informasjon om størrelsen på fisken på feltet. For at denne informasjonen skal gi et rimelig bilde av den reelle sammensetningen kreves et visst antall fisk. Fiskeridirektoratet er klare over at det kan være systematiske variasjoner i hvor fisk av ulik størrelse står. At mange fartøy bruker slike undersøkelser indikerer klart at dette gir nyttig informasjon for skipperens vurdering.

Fiskeridirektoratet ønsker innspill fra næringsaktører med erfaring fra dette om en rimelig og praktiserbar prosedyre for et slikt fiske. 20 fisk kan være et utgangspunkt for et hensiktsmessig antall. Fiskeridirektoratet er klar over at det kan være forhold som vanskeliggjør et slikt prøvefiske, og foreslår at det etterstrebes å oppnå et slikt antall, men at dette ikke er noe absolutt krav.

Lengdemålingene skal gjøres som beskrevet under for faktiske notkast. I utgangspunktet var det tenkt at også disse resultatene rapporteres. Etter en vurdering av arbeidsomfang, mulighetene for rapportering og nytteverdi foreslår Fiskeridirektoratet å ikke kreve dette for prøvefisket.

Fiskeridirektoratet understreker at juksaprøven bare gir en indikasjon på om fisken er tilstrekkelig stor og at skipperen må benytte også annen tilgjengelig informasjon og data i sin vurdering om det skal fangstes.

4. Lengdemåling av notkast

Etter hvert notkast skal det tas representative prøver som skal lengdemåles. Også her kreves det at det tas et uttak av et visst antall fisk og på ulike tidspunkt i overføringsprosessen fra not for at resultatene skal være representative for fangsten. Her foreslås det å følge rutinene som praktiseres av inspektørene fra Sjøtjenesten og Kystvakten ved kontroller av fangstene. Disse er som følger:

- Lengdemåling gjøres i hele centimeter
- Det rundes ned til nærmeste hele centimeter, altså 27,9 cm blir 27 cm.
- Fiskens lengde måles fra snutespissen til enden av sporens ytterste stråler.
- Fisken og sporen skal ligge i naturlig posisjon
- Det skal benyttes et målebrett i gjennomføringen
- Det skal etterstrebes å ta uttak av fisk i forskjellige faser av pumpingen fra not; ved start, i midten og mot slutten
- Minimum 100 fisk skal lengdemåles
- Målte lengder noteres på egnet skjema

5. Melding av resultatene

Resultatene fra lengdemålingene av de faktiske notkastene skal meldes til Fiskeridirektoratet. Det er flere alternativer til hvordan dette kan meldes inn. Det er her viktig å sikre god datakvalitet, at dette kan gjøres rasjonelt for fiskerne og at dataene enkelt kan benyttes i Fiskeridirektoratets arbeid. Det er ikke nødvendig at dataene meldes inn i umiddelbar nærhet av selve fangstoperasjonen.

Fiskeridirektoratet har undersøkt om eksisterende tekniske løsninger kunne vært benyttet, eksempelvis i forbindelse med POR-meldingen. Det vil imidlertid være ressurs- og tidkrevende å gjøre de nødvendige endringer i interne systemer og også for de eksterne systemleverandører. Det anses derfor som gunstig å høste noen erfaringer med nytteverdien før dette eventuelt gjøres.

Foreløpig synes e-post til Fiskeridirektoratet å være en løsning som lar seg implementere på kort sikt og ikke gir unødig mye ekstraarbeid for fiskerne. Hovedarbeidet vil uansett være knyttet til selve målingen.

Fiskeridirektoratet har også diskutert innholdet i en slik melding. Ideelt sett skulle hver av fiskenes lengde vært rapportert. Dette kan gjøres i en epost med komma mellom hvert målt fisk. Et annet alternativ er en ferdigformatert Excel-fil. Fiskeridirektoratet ber om tilbakemelding om forslaget og eventuelle alternativer.

6. Rutiner for åpning av felt

Felt kan åpnes når det er lav risiko for at notkast overskrider grensene for fisk under minstemål. Dette krever at myndighetene har tilgang på troverdige data som kan belyse denne risikoen. Etter Fiskeridirektoratets syn krever dette i utgangspunktet at det gjennomføres prøvefiske der en inspektør eller tilsvarende er til stede.

Størrelsessammensetningen kan variere mellom kast, slik at det kan kreves flere kast for å oppnå tilstrekkelig informasjon til å ta en beslutning om åpning. Dette behovet er større når resultatene er nær grenseverdien. Dersom resultatene viser svært lav andel fisk under minstemål kan det være tilstrekkelig med ett kast. Dette vil måtte være en skjønnsmessig vurdering som Fiskeridirektoratet har betydelig erfaring med.

Fiskeridirektoratet vil etter beste evne bidra til at det er inspektører tilgjengelig for slikt prøvefiske. Også representanter fra Kystvakten kan bidra til dette. Fiskeflåten må på sin side stille med fartøy som kan gjøre slikt fiske. For at inspektører skal kunne delta vil det være fordelaktig om flåten kan ha en intern koordinering om hvor man ønsker å prøvefiske og gjerne finne frem fartøy som kan bidra til å få undersøkt flere felt dersom dette er aktuelt. Det kan også bli aktuelt å la utvalgte fartøy på forespørsel gjøre prøvefiske og foreta prøvekast på stengte felt i dialog med Fiskeridirektoratet. Dette for å skaffe beslutningsgrunnlag for å sende inspektør for undersøkelse av feltet.

7. Hvilke fartøy skal omfattes

I seinotfisket er det både en lukket og åpen gruppe. Førstnevnte utgjør om lag 89 fartøy, 15 av disse er under 15 m største lengde. Åpen gruppes fiske varierer, men er generelt relativt lite. Disse fartøyene er også relativt små. Det kan være mer krevende for små fartøy å anskaffe utstyr, gjøre selve målingene av fiskene og melde inn resultatene. Det foreslås derfor å bare stille kravet for fartøy på eller over 15 m i lukket gruppe.

Fiskeridirektoratet ber om tilbakemelding på de foreslåtte begrensningene i hvilke fartøy som skal omfattes av kravene til lengdemåling og rapportering.

Med hilsen

Trond Ottemo
seksjonssjef

Øystein Hermansen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Torgarden	7462	TRONDHEIM
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	RAMBERG
Pelagisk Forening/Pelagisk Servicekontor AS	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstuen	0305	OSLO
Sjømatbedriftene			

